

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

प्राक्शास्त्री, द्वितीयवर्ष (व्याकरणम्) - षष्ठपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

प्राक्शास्त्री, द्वितीयवर्ष (व्याकरणम्) - षष्ठपत्रम्

विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (अजन्तपुल्लिङ्गादारभ्य अव्ययान्तो भागः) - 100 अङ्काः ।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः 20 x 2 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contain twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. रामाणाम् इत्यत्र णत्वविधायकम् सूत्रम् किम् ?
2. हरिणा इत्यत्र नाकारादेशः केन क्रियते ?
3. प्रातिपदिकसंज्ञा केन विधीयते ?
4. दादेर्धातोर्घः इत्यस्य कोऽर्थः ?
5. षट्चतुर्भ्यश्च सूत्रस्य कोऽर्थः ?
6. यू स्त्र्याख्यौ नदी इत्यस्य उदाहरणं प्रदर्शयत ।
7. यूयवयौ जसि सूत्रस्य कोऽर्थः ?
8. इग्यणः सम्प्रसारणम् सूत्रस्य उदाहरणम् लेखनीयम् ।
9. जसः शी सूत्रस्य उदाहरणम् किम् ?
10. पिता इत्यत्र अनडादेशः केन भवति ?
11. सर्वनाम्नः स्याद्द्वस्वश्च सूत्रस्य कोऽर्थः ?
12. शि सर्वनामस्थानम् सूत्रेण किं क्रियते ?
13. विभाषा डिश्योः सूत्रस्य उदाहरणम् प्रदर्शयत ।
14. सर्वस्मिन् इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ निर्दिशत ।
15. अवसानसंज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
16. मतिशब्दस्य घिसंज्ञा कदा भवति ?
17. आप्नद्याः सूत्रस्य कोऽर्थः ?
18. यूनः शब्दे केन सम्प्रसारणम् भवति ?
19. पतिशब्दस्य षष्ठ्येकवचने किं रूपम् ?
20. द्युभ्याम् इत्यत्र उकारादेशः केन भवति ?
21. वस् नस् इत्यादेशौ केन सूत्रेण भवति ?
22. अपृक्तसंज्ञा विधायकम् सूत्रम् लिखत ।

23. अन्तरशब्दस्य कस्मिन्नर्थे सर्वनामसंज्ञा भवति ?
24. त्यदादीनामः सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?
25. कृन्मेजन्तः सूत्रेण किं क्रियते ?

खण्डः – ख

अङ्काः 5 x 8 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. शेषो घ्यसखि सूत्रम् सोदाहरणं स्पष्टयत ।
2. सख्युः , सर्वस्मिन्, हरेः एषु प्रयोगद्वयं साधयत ।
3. इयम् , चत्वारः , अनेन एषु द्वयोः सिद्धिः विधेया ।
4. त्वाम् , वयम् , मया एषु द्वयोः रूपसिद्धिः कर्तव्या ।
5. स्वरादिनिपातमव्ययम् इति सूत्रम् व्याख्यायताम् ।
6. हल्ङ्याभ्यो दीर्घात्सुतिस्यपृक्तं हल् सूत्रम् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
7. ज्ञानानि, रमायै , राज्ञः एषु प्रयोगद्वयम् व्याख्यात ।
8. अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम् सूत्रम् व्याख्यायताम् ।

खण्डः - ग

अङ्काः 2 x 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. हल्ङ्याभ्योदीर्घात्..... इति सूत्रम् सोदाहरणम् व्याख्यात ।
2. रमायाः , चतुर्णाम् , हरिणा, पन्थाः , मघवा , पत्या , सर्वस्मात् , विश्वपे एतेषु पञ्च प्रयोगाः साधनीयाः ।
3. क्त्वातोसुन्कसुनः सूत्रम् सोदाहरणम् निरूपयत ।
4. मतिशब्दे नदीसंज्ञामुद्दिश्य कार्यद्वयम् प्रदर्शयताम् ।

